

TEI-kurzus
PIM-DBK
2020. július 28.

Az elsődleges (kéziratos) források feldolgozása

A TEI
Manuscript Description
és
**Representation of Primary
Sources**
modulja

A forráskiadás főbb feladatai

- A kézirat leírása (metaadatolás)
- A források transzkripciója
- A források képe és a kód összekapcsolása

Metaadatolás

Az `<msDesc>` tartalma

- ▣ **identifikáció(`<msIdentifier>`)**
- ▣ fejléc (`<heading>`)
- ▣ tartalmi leírás (`<msContents>`)
- ▣ fizikai leírás (`<physDesc>`)
- ▣ történet(`<history>`)
- ▣ egyéb információk (`<additional>`)
- ▣ kézirategyüttes esetén az együttesben betöltött szerep, helyzet stb. leírása (`<msPart>`)

```
<msDesc>
  <msIdentifier>
<!-- Repository location, shelfmarks, etc. -->
  </msIdentifier>
  <msContents>
<!-- Structured description of MS contents -->
  </msContents>
  <physDesc>
<!-- Physical and codicological description -->
  </physDesc>
  <history>
<!-- Origin, provenance, acquisition, etc. -->
  </history>
  <additional>
<!-- Additional bibliographic and curatorial information, and associated materials etc. -->
  </additional>
  <msPart>
<!--Composite manuscript details -->
  </msPart>
</msDesc>
```

Egy nagyon egyszerű msDesc

```
<msDesc xml:id="F101-21" xml:lang="en">
```

```
<msIdentifier>
```

```
<repository>Lithuanian National M. Mazvydas Library, Rare Book and Manuscript  
Department</repository>
```

```
</msIdentifier>
```

```
<p> F101-21: [August 24], 1522. Ciuitatus Grodnenfis (Grodno). Stored in Lithuania, Vilnius,  
Lithuanian National M. Mazvydas Library, Rare Book and Manuscript Department. "In nomine Domini  
amen. Ad perpetuam rei memoriam...". Latin. There are postscripts in Polish. Parchment. Single  
sheet format: 515mm x 354mm with 115mm fold-up. Text: single column, 415mm x 221mm, 33 ruled  
lines. The ornamented initial "I" takes up 30 lines, 15 cm. The attached seal has not remained  
(parchment fold-up is 11.5 cm, two slits for the string are spaced 12 cm apart). Signed by  
Sigifmundus rex – Sigismund the Old, King of Poland and Grand Duke of Lithuania. Summary: An  
original copy of a charter where Sigismund the Old (Sigifmundus), King of Poland and Grand Duke  
of Lithuania, transumes and confirms two deeds of purchase of the Raščiai (Roffcze) domain in  
Veliuona (Vyelona) district by the Kėdainiai prefect Georgij Andrichovich (Georgius  
Andrichowicz): the deed of purchase of December 13, 1518 from Kachna (Kachna) etc. in Kėdainiai  
(Kyeydanij) and the deed of purchase of April, 1518 from the Praczewicz (Praczewicz) family.
```

```
</p>
```

```
</msDesc>
```

Ugyanaz strukturáltabbban (1)

```
<msDesc xml:id="F101-21" xml:lang="en">
  <msIdentifier>
    <country>Lithuania</country>
    <settlement>Vilnius</settlement>
    <institution>Lithuanian National M. Mazvydas Library</institution>
    <repository>Rare Book and Manuscript Department</repository>
    <idno>F101-21</idno>
  </msIdentifier>
  <msContents>
    <summary>Sigismund the Old (Sigifmundus), King of Poland and Grand Duke of Lithuania, transumes
      and confirms two deeds of purchase of the Raščiai (Roffcze) domain in Veliuona (Vyelona)
      district by the Kėdainiai prefect Georgij Andrichovich (Georgius Andrichowicz): the deed of
      purchase of December 13, 1518 from Kachna (Kachna) etc. in Kėdainiai (Kyeydanij) and the
      deed of purchase of April, 1518 from the Praczewicz (Praczewicz) family.</summary>
    <textLang xml:lang="lat" mainLang="lat" otherLangs="pol">Latin. Postscripts on the reverse are
      in Polish.</textLang>
    <msItem>
      <incipit>In nomine Domini amen. Ad perpetuam rei memoriam...</incipit>
    </msItem>
  </msContents>
```

Az msDesc modul phrase level elemei

<[catchwords](#)> describes the system used to ensure correct ordering of the quires or similar making up a codex, incunable, or other object typically by means of annotations at the foot of the page.

<[dimensions](#)> contains a dimensional specification.

<[heraldry](#)> contains a heraldic formula or phrase, typically found as part of a blazon, coat of arms, etc.

<[locus](#)> defines a location within a manuscript, manuscript part, or other object typically as a (possibly discontinuous) sequence of folio references.

<[locusGrp](#)> groups a number of locations which together form a distinct but discontinuous item within a manuscript, manuscript part, or other object.

<[material](#)> contains a word or phrase describing the material of which the object being described is composed.

<[watermark](#)> contains a word or phrase describing a watermark or similar device.

<[objectType](#)> contains a word or phrase describing the type of object being referred to.

<[origDate](#)> (origin date) contains any form of date, used to identify the date of origin for a manuscript, manuscript part, or other object.

<[origPlace](#)> (origin place) contains any form of place name, used to identify the place of origin for a manuscript, manuscript part, or other object.

<[secFol](#)> (second folio) marks the word or words taken from a fixed point in a codex (typically the beginning of the second leaf) in order to provide a unique identifier for it.

<[signatures](#)> contains discussion of the leaf or quire signatures found within a codex or similar object.

Ugyanaz strukturáltabbban (2)

```
<physDesc>
  <objectDesc form="leaf">
    <supportDesc material="perg">
      <support>Parchment. Single sheet format: 515 x 354 + 115 mm.</support>
    </supportDesc>
    <layoutDesc>
      <layout columns="1" ruledLines="33">Text: 415 x 221 mm.</layout>
    </layoutDesc>
  </objectDesc>
  <decoDesc>
    <decoNote>The ornamented initial "I" takes up 30 lines, 15 cm.</decoNote>
  </decoDesc>
  <sealDesc>
    <seal type="attached">
      <p>The seal has not remained (parchment fold-up is 11.5 cm, two slits for the string are spaced 12 cm apart). </p>
    </seal>
  </sealDesc>
</physDesc>
```

Ugyanaz strukturáltabbban (3)

```
<history>
  <origin>
    <origDate when="1502-06-24">[August 24], 1522. </origDate>
    <origPlace xml:lang="lat">ciuitatus Grodnenfis</origPlace>
    <origPlace xml:lang="en">Grodno</origPlace>
    <p>Authenticity – original.</p>
    <p>Signed by Sigifmundus rex – Sigismund the Old, King of Poland and Grand Duke of
      Lithuania. </p>
  </origin>
</history>
</msDesc>
```

Az <msIdentifier> szokásos elemei

- A hely jelölésére három címke van:
<country>, <region>, <settlement>
- Repozitórium (<institution>, <repository>)
- Identifikátor (<collection>, <idno>)

```
<msIdentifier>  
  <country>France</country>  
  <settlement>Troyes</settlement>  
  <repository>Bibliothèque Municipale</repository>  
  <idno>50</idno>  
</msIdentifier>
```

A tartalmi leírás lehet...

- Egy egyszerű szöveges bekezdés...
- vagy egy `<msItem>` elemekből álló kód,
- amelyet opcionálisan megelőz egy szöveges leírás (`<summary>`).

```
<msContents>
  <p>An extraordinary charivari of heroic deeds and improving tales, including an early version of
  <title>Guy of Warwick</title> and several hymns.</p>
</msContents>

<msContents>
  <summary>An extraordinary charivari of heroic deeds, improving tales, and hymns</summary>
  <msItem>
<!-- details of Guy of Warwick here -->
  </msItem>
  <msItem>
<!-- other items here -->
  </msItem>
</msContents>
```

A fizikai leírás lehet...

- Egyszerű bekezdésnyi szöveg az alábbi címkékkel:
- `<objectDesc>`: a fizikai hordozó leírása,
`<handDesc>`: a „kezek” leírása, `<musicNotation>`:
a zenei elemek leírása (kotta stb.), `<decoDesc>`: a
dekorációs elemek leírása, `<additions>`: a
mellékletek leírása, `<bindingDesc>`: a kötés
leírása, `<sealDesc>`: a pecsétek leírása,
`<accMat>`: egyéb kapcsolódó dolgok leírása.
- Ezek lehetnek nem folyó szövegben, hanem
elemenként csoportosítva is.
- Ha az elemek külön vannak leírva, azokban is
lehet folyó szöveg.

```
<physDesc>
<objectDesc form=""<!-- ez kérdéses, ellenőrizni kell-->
<supportDesc material="perg">
<support>
<p>Pergamen, két összevarrt déli hártya.</p>
</support>
<extent><!-- Kérdéses, hogy ez kell-e a méretleíráshoz. Kódexekhez használatos inkább az <extent> alapvetően a terjedelmet írja le, viszont benne lehet a <dimensions> v. <measure>, de lehet sima <p> is.-->
<dimensions>
<p><quote source="#Sztgy_2014">A felső hártya szélessége 36,5 és 37,5 cm között váltakozik, hossza 46,5 cm. Az alsó hártya némiképp kisebb: szélessége 35,5 cm, hossza pedig csupán 43,5 cm [...].</quote></p>
</dimensions>
</extent>
<condition>
<p>Az északi hártyra jellemző hajtogatott tárolás miatt több helyen megtört, elszakadt, majd ezeken a helyeken a hátoldal felől durván rávarrt bőrcsíkokkal megerősítettett.</p>
<p><quote source="#Sztgy_2014">Az oklevél megtört részei azonban varrás közben összecsisztak, emiatt számos helyen egy-egy, esetleg több betű (a varrás kibontása nélkül) nem látszik, egyes sorok pedig függőlegesen elcsúszva folytatódnak.</quote></p>
</condition>
</supportDesc>
<layoutDesc>
<layout>
<p>Álló formátumú, <term xml:lang="la">charta transversa</term>. Margót és vakvonalazást tartalmaz, amely az oklevél alsó hártváján erőteljesebben, a felsőn gyengébben látszik.</p>
<p><quote source="#Sztgy_2014">A szöveget az íróhártyra egyváltéban írták, azt különálló szerkezeti egységekre, bekezdésekre nem tagolták [...]. Az alapítólevél szövegében csupán az ünnepélyes első sor, az aláíró tanúk nevei (a király monogramjával és pecsétjével), illetőleg a datálás egysége különül el.</quote></p>
<p>Az írás néha túllép a margón. Az alsó hártya nincs teleírva.</p>
</layout>
</layoutDesc>
</objectDesc>
<handDesc>
<p>Az előlap egyetlen kéz munkája, Szentgyörgyi (2014) szerint a tanúk neve előtti kereszt alakú jeleket is ugyanez írta.</p>
<!--
<handNote>Akkor kell, ha több kéz azonosítható. Hátlap?
-->
</handDesc>
<scriptDesc>
<p>11. századi Karoling minuscula, minuta erecta.</p>
</scriptDesc>
<decoDesc>
<p><quote source="Sztgy_2014">Az alapítólevél legelső sora [...] – többségében maiusculát tartalmazó, ünnepélyesen megnyújtott – írással (<term xml:lang="la" rend="italic">scriptura longior</term>) áll előttünk [...]. Maiusculák vagy nyújtott minusculák (<term xml:lang="la" rend="italic">litterae elongatae</term>) állnak továbbá a mondatok élén, illetőleg jellemzően az oklevél kiadásában és hitelesítésében közreműködők személyneveinek kezdőbetűjeként. Nagybetűs írásmóddal rögzítették továbbá a király monogramjának és címének (<hi rend="italic">REX</hi>) betűit. Különösen is figyelemre méltók e tekintetben az <hi rend="italic">a</hi> és <hi rend="italic">e</hi> betűk. A jelzett helyeken rendre <hi rend="italic">A</hi> maiusculát találunk, kivéve <name>András király</name> szövegbeli említésének kezdőbetűjeként, itt nyújtott szűrű <hi rend="italic">a</hi> minuscula áll. Ezzel szemben a folyamatos szöveg mondatkezdő betűjeként nyújtott <hi rend="italic">e</hi> minuscula áll, míg minden más esetben <hi rend="italic">E</hi> maiusculát találunk.</quote></p>
<p><quote source="Sztgy_2014">A tihanyi apátság alapítólevelének élén álló grafikus szimbólum – funkcióját tekintve <term xml:lang="la" rend="italic">invocatio symbolica</term> – a görög <name xml:lang="gr" rend="italic">Χριστός</name> <name rend="italic">'Krisztus'</name> név első két (nagybetűvel írt) betűjéből, az egymásba fonódó <hi rend="italic">x</hi> és <hi rend="italic">p</hi> betűkből alkotott jel [...].</quote></p>
<p><quote source="Sztgy_2014">További grafikus szimbólum az oklevéladó monogramja [...], mely a Tihanyi alapítólevelén a pecsét (helyének) bal oldalán található [...]. Az alapító és adományozó király latin nevének (Andreas) betűiből összeállított monogram alapbetűje (ductus fundamentalis) az N, a monogram többi eleme ehhez kapcsolódik [...]. A monogram utolsó vonását feltehetően az uralkodó saját kezűleg húzta az íróhártóra [...], amint erre esetleg az alapítólevél szövegéből is következtethetünk: „consignatumque manu regis” (65. sor), ’hitelesítettett a király keze által’ [...], ez a kitétel azonban a pecséttel történő hitelesítésre is érthető (vö. még 55. sor). A király kezének vonása esetleg az alapbetűhöz balról csatlakozó A betű bal szárát a belső oldalon ismétlő vékonyabb vonás lehet.</quote></p>
<p><quote source="Sztgy_2014">Az alapítólevelén grafikus szimbólum továbbá a tanúk neve előtt álló kereszt alakú jel. Ennek megítélésében, hogy az alapítólevél hiteles példányra ugyanaz a kéz, az alapítólevél scriptora rögzítette-e valamennyi jelet [...], illetőleg a tanúk maguk (vagy saját írnokaik) rajzolták e keresztet az oklevélre [...], megoszlik a kutatók véleménye. Igaz ugyan, hogy az összesen 19 kereszt alakú jel nem teljesen azonos, részint formájuk, részint keresztoszárak vastagsága eltér egymástól. Ez az eltérés azonban nem olyan jelentős, hogy e kereszték megrajzolását különböző kezektől (a tanúk vagy írnokaik kezétől) származtassuk [...].</quote></p>
</decoDesc>
<additions>
<p><!--Valószínűleg egy szöveges leírás elég.--></p>
</additions>
<sealDesc>
<!--Lehet benne
<seal>
-->
</sealDesc>
</physDesc>
```

A történeti címkén belül

- `<origin>`: eredet
- `<provenance>`: minden, ami közben történt
- `<acquisition>`: hogy került jelenlegi őrzési helyére

```
<history>
  <origin>
    <p>Written in <origPlace>England</origPlace> in the
    <origDate notAfter="1300" notBefore="1200">13th cent. </origDate>
    </p>
  </origin>
  <provenance>
    <p>On fol. 54v very faint is <q>Iste liber est fratris guillelmi de buria de <gap
    reason="illegible"/> Roberti ordinis fratrum Pred<expan>icatorum</expan>
    </q>, 14th cent. (?): <q>hanauilla</q> is written at the foot of the page (15th
    cent.).</p>
  </provenance>
  <acquisition>
    <p>Bought from the rev. <name type="person">W. D. Macray</name>on <date when=
    "1863-03-17"> March 17, 1863</date>, for 1pound 10s.</p>
  </acquisition>
</history>
```

Egyéb információk

- `<adminInfo>` : adminisztratív információk
- `<surrogates>` : információk egyéb szurrogátumokról (pl. képekről)
- `<accMat>` : kapcsolódó anyagok
- `<listBib1>` : bibliográfia


```
<msDesc>
  <msIdentifier>
    <settlement>Oxford</settlement>
    <repository>Bodleian Library</repository>
    <idno>MS. Add. A. 61</idno>
    <altIdentifier type="SC">
      <idno>28843</idno>
    </altIdentifier>
  </msIdentifier>
  <msContents>
    <msItem>
      <author xml:lang="en">Geoffrey of Monmouth</author>
      <author xml:lang="la">Galfridus Monumetensis</author>
      <title type="uniform" xml:lang="la">De origine et gestis Regum Angliae</title>
      <rubric xml:lang="la">Hic incipit Bruitus Anglie</rubric>
      <incipit xml:lang="la">Cum mecum multa & de multis</incipit>
      <textLang mainLang="la">Latin</textLang>
    </msItem>
  </msContents>
  <physDesc>
    <objectDesc form="codex">
      <supportDesc material="perg">
        <support>
          <p>Parchment.</p>
        </support>
        <extent>i + 55 leaves <dimensions scope="all" type="leaf"
          unit="inch">
            <height>7%</height>
            <width>5%</width>
          </dimensions>
        </extent>
      </supportDesc>
      <layoutDesc>
        <layout columns="2">
          <p>In double columns.</p>
        </layout>
      </layoutDesc>
    </objectDesc>
    <handDesc>
      <p>Written in more than one hand.</p>
    </handDesc>
    <decoDesc>
      <p>With a few coloured capitals.</p>
    </decoDesc>
  </physDesc>
  <history>
    <origin>
      <p>Written in <origPlace>England</origPlace> in the <origDate notAfter="1300"
        notBefore="1200">13th cent.</origDate>
      </p>
    </origin>
    <provenance>
      <p>On fol. 54v very faint is <quote xml:lang="la">Iste liber est fratris
        guillelmi de buria de <gap/> Roberti ordinis fratrum
        Pred<ex>icatorum</ex>
      </quote>, 14th cent. (?): <quote>hanauilla</quote> is
        written at the foot of the page (15th cent.).</p>
    </provenance>
    <acquisition>
      <p>Bought from the rev. <name key="MCRAWD">W. D. Macray</name> on <date when="1863-03-17">March 17, 1863</date>, for £1 10s.</p>
    </acquisition>
  </history>
</msDesc>
```


Transzkripció

A transzkripció rétegei

- Paleográfiai (betűhív): Milyen grafémák vannak a forráson?
- „Diplomatikai” (betű szerinti): Mi van odaírva?
- Szerkesztői vagy szemantikus (interpretatív): Mit jelent? Hogyan olvassuk?

Néhány problémás szövegelem

- Rövidítések, összevonások stb.
- Szerkesztői (szerzői) bevezetők
- Betoldások, törlések, kiegészítések
- Hiányzó szöveghelyek
- Sérült vagy olvashatatlan szöveg

Mit tartalmazzon a betűhív transzkripció?

- Grafematikai variánsok
- Szövegbeosztás
- Eredeti helyesírás
- Nagybetűsítés
- Egybe- és különírás
- Írásjelek
- Rövidítések
- Betoldások és törlések
- Hibák és hiányok
- Javítások

A transzkripció elemei

- Core: abbr add choice corr del expan gap sic
- Transcr: addSpan am damage damageSpan delSpan ex facsimile fw handNotes handShift restore space subst supplied surface zone

Szövegalternatívák kódolása

- `<choice>`
- Rövidítés:
  - `<abbr>` (rövidített alak)
  - `<expan>` (feloldás)
- Hibák:
  - `<sic>` (hiba)
  - `<corr>` (javított alak)
- Javítás:
  - `<orig>` (eredeti)
  - `<reg>` (javított forma)

Egy példa

```
<abbr>h&amp;#x305;</abbr> or  
<abbr>h̄ </abbr>
```

```
<expand>hann</expand>
```

```
h<am>&amp;#x305;</am>
```

```
h<ex>ann</ex>
```

```
<abbr>h<am>&amp;#x305;</am>  
</abbr>
```

```
<expand>h<ex>ann</ex>  
</expand>
```

```
h<choice>  
<am>&amp;#x305;</am>  
<ex>ann</ex>  
</choice>
```

or

```
<choice>  
<abbr>h&amp;#x305;</abbr>  
<expand>hann</expand>  
</choice>
```


Normalizálás

There was an Old Woman,
Liv'd under a Hill,
And if she 'int gone,
She lives there still.

```
<lg>  
<l>There was an Old Woman,</l>  
<l>  
  <choice>  
    <orig>Liv'd</orig>  
    <reg>Lived</reg>  
  </choice> under a hill,</l>  
<l>And if she <orig>'int</orig> gone,</l>  
<l>She lives there still.</l>  
</lg>
```


Szöveg és
kép

A digitális facsimilék

- `<facsimile>` egy írott forrás képi reprezentációját tartalmazza (nem kódolt szövegátírat)
- `<surface>` egy négyszögletes zónát határoz meg, amelyen szöveg található
- `<zone>` ugyanaz a `<surface>` elemen belül
- A globális `@fac` (facsimile) attribútum közvetlenül egy képre mutat, vagy a kép egy részére, amely az adott elemhez kapcsolódik.

A legegyszerűbb eset

- Egy nagyobb szövegegység : egy kép

```
<text>
  <body>
    <pb facs="147_13.jpg" n="13"/>
    <div>
      <head>ESSENCE OF PARLIAMENT.</head>
      <p>
<!-- Page 13 continues -->
      </p>
      <pb facs="147_14.jpg" n="14"/>
      <p>Business done. -- The Commons still...
<!-- Page 14 continues -->
      </p>
    </div>
  </body>
</text>
```

DU SON ET ACCORD DES CLOCHES ET
des alleures des cheuaultx, chariotz & charges, des fontaines: &
encyclie du monde, & de la dimension du corps humain.

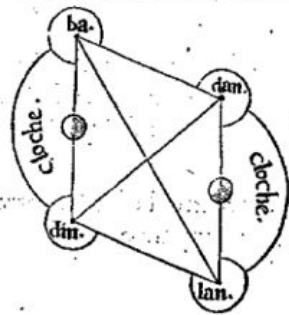
Chapitre septiesme.

1. Le son & accord des cloches pendans en vng mesme
axe, est fait en contraires parties.

Les cloches ont quasi fi-
gures de rondes pyra-
mides imperfectes & ir-
regulieres: & leur accord se
fait par reigle geometrique. Com-
me si les deux cloches C & D
sont pendans à vng mesme
ou essieu A B: ie dis que leur ac-
cord se fera en cōtraires parties,
cōme voyez icy figuré. Car quād
lune sera en hault, lautre declinera embas. Autrement si elles decli-
nent toutes deux ensemble en vne mesme partie, elles feront discord.
& sera leur sonnerie mal plaisante à oyr.

2. Le vray accord de deux cloches par lattouchement
des bataulx, est fait diametralement.

Chascune cloche a deux
diuers costez, entre les-
quelz le batail touche
par diuerses fois. Et à cause
laccord de deux cloches se fait par
linclination delles en diuerses &
contraires parties: Il fault que le-
dict accord se fasse diametralemēt
G.j.

A <surface>
megadása

<facsimile>

<surface ulx="0" uly="0" lrx="200"
lry="300">

<graphic url="Bovelles-49r.png"/>

</surface>

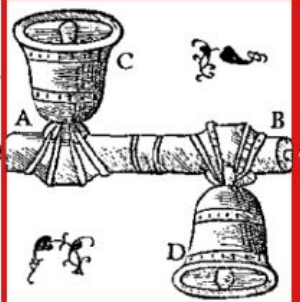
</facsimile>

CDV SON ET ACCORD DES CLOCHES ET
des alleures des cheuaultx, chariotz & charges, des fontaines: &
encyclie du monde, & de la dimension du corps humain.

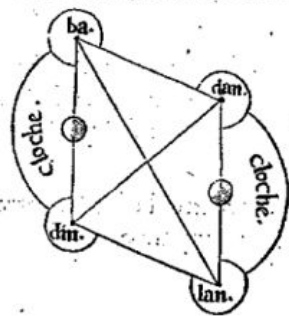
Chapitre septiesme.

1 **Le son & accord des cloches pendans en vng mesme**
axe, est fait en contraires parties.

L Es cloches ont quasi fi-
gures de rondes pyra-
mides imperfectes &
irregulieres: & leur accord se
fait par reigle geometrique. Com-
me si les deux cloches C & D
sont pendans à vng mesme
ou essieu A B: ie dis que leur ac-
cord se fera en cōtraires parties,
cōme voyez icy figuré. Car quād
lune sera en hault, lautre declinera embas. Autrement si elles decli-
nent toutes deux ensemble en vne mesme partie, elles feront discord.
& sera leur sonnerie mal plaisante à oyr.

2 **Le vray accord de deux cloches par lattouchement**
des bataulx, est fait diametralement.

C Hascune cloche a deux
diuers costez, entre les-
quelz le batail touche
par diuerses fois. Et à cause que
laccord de deux cloches se fait par
linclination delles en diuerses &
contraires parties: Il fault que le-
dict accord se fasse diametralemēt
G.j.

Zónák definiálása

<facsimile>

<surface ulx="0" uly="0" lrx="200" lry="300">

<graphic url="Bovelles-49r.png"/>

<zone ulx="25" uly="25" lrx="180" lry="60">

<!-- contains the title -->

</zone>

<zone ulx="28" uly="75" lrx="175" lry="178"/>

<!-- contains the paragraph in italics -->

<zone ulx="105" uly="76" lrx="175" lry="160"/>

<!-- contains the figure -->

<zone ulx="45" uly="125" lrx="60" lry="130"/>

<!-- contains the word "pendans" -->

</surface>

</facsimile>

```

<facsimile>
  <surface
    xml:id="grave"
    ulx="0"
    uly="0"
    lrx="355"
    lry="678">
    <graphic url="gravestone-cropped.jpg"/>
    <zone
      ulx="83"
      uly="223"
      lrx="272"
      lry="256"
      xml:id="line1"/>
    <zone
      ulx="92"
      uly="251"
      lrx="256"
      lry="282"
      xml:id="line2"/>
    <zone
      ulx="21"
      uly="281"
      lrx="330"
      lry="308"
      xml:id="line3"/>
    <!-- további zónák vannak definiálva -->
  </surface>
</facsimile>

```

```

<div facs="#grave">
  <p>Private Moulds' gravestone</p>
  <div>
    <ab>
      <s facs="#line1">12851 PRIVATE</s>
      <lb/>
      <s facs="#line2">H. MOULDS</s>
      <lb/>
      <s facs="#line3">NORTHAMPTONSHIRE REGT.
      </s>
      <lb/>
      <s facs="#line4">23RD JULY 1916 AGED 21
      </s>
    </ab>
    <ab>
      <s facs="#line5">LOVING SON OF </s>
      <lb/>
      <s facs="#line6">MRS MOULDS</s>
      <lb/>
      <s facs="#line7">PETERBORO, ENGLAND</s>
      <lb/>
      <s facs="#line8">FOR EVER WITH US</s>
      <lb/>
    </ab>
  </div>
</div>

```

Síremlékes példa

Line-by-line transcriptions

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

Notes from the editor

Libra Sociorū Aulca Pembroke ex dono Gulielmi Smarke Aldermani
 ni ex moest Gypouici 1599 O. 44.

Libra Sociorū Aulca Pembroke ex dono Gulielmi Smarke Aldermani
 ni ex moest Gypouici 1599 O. 44.

PINCIPĪ OMT. IN QUARTA DOMĪCĀ ANTE NATĪ DŪI.

PRIMUM OMNIUM. OPORTET HOS

memorari fr̄s km̄i. & recitare de dō ueracit̄ & loq̄

caeli ac tr̄ae conditore. & omniū que in eis sunt. que tri-

X 4 a est enī p̄sona patris.

estate. & in potestate

& diuinitate confiteri. D̄s est enī pater. d̄s filius. d̄s & sp̄s sc̄s.

Hōs tres tamen de pr̄mimus. sed unū d̄m dicimus. & fatemur.

Quia in hac trinitate nihil prius aut posterius. nihil maius
 aut minus. sed totē tres p̄sonae. coeternae sibi s̄. & coaequales.

Dec̄ nos igitur. narrare primū deo & loqui: quia ipse fec̄
 nos cum non essemus: Ad imaginem et similitudinem suā.

Ad imaginē. id̄ in eternitate. q̄a sicut ille aternus ē. sine

Background

Menota is a network of leading Nordic archives, libraries and research departments working with medieval texts and manuscript facsimiles. The aim of Menota is to preserve and publish medieval texts in digital form and to adapt and develop encoding standards necessary for this work. The archive will contain texts in the Nordic languages as well as in Latin. There are now 15 members of Menota (see bottom of the page) and new members are welcome to join the network. Since its founding in 2001, the archive has been led by Odd Einar Haugen at the University of Bergen

News (in Norwegian)

- ▶ Menotas håndbok v. 3.0 er publisert (12.12.2019).
- ▶ Þiðriks saga av Bern er lagt ut i arkivet (25.09.2019).
- ▶ Konungs skuggsjá under annotasjon (19.09.2018, oppdatert 20.09.2019).
- ▶ Menota på YouTube (16.08.2018).
- ▶ Egils saga Skalla-Grimssonar i Wolfenbüttelbók i arkivet (22.06.2018).
- ▶ Kalkars ordbok er på nettet med fulle søkemuligheter (31.03.2017).

Text archive

Menota can now offer almost 50 Medieval Nordic texts (around 1.8 million words), several of which are fully lemmatised. The majority of the texts are Old Icelandic or Old Norwegian, but there are also some Old Swedish texts. Old Danish texts as well as Latin ones (from the Nordic countries) are most welcome. A catalogue with full search facilities was opened on 29 June 2007.

The texts have been encoded on one or more levels. The most widely used level is the diplomatic level (as seen in many Old Norse editions), while some texts have also been encoded on a facsimile level (i.e. in a very close

Foundation

Menota was established on 10 September 2001 at a meeting in Oslo between major Nordic institutions.

- ▶ [Initial meeting, Oslo 10 September 2001](#)

Statutes

The Menota statutes were passed at the council meeting in Reykjavik on 6 September 2003.

- ▶ [The Menota statutes \(Norwegian text\)](#)

Council

The council is an advisory body in which each participating institution is represented by one member. Different departments or sections at the same university are recognised as individual institutions. In addition to the permanent members, other representatives may join the meeting at the discretion of the board.

- ▶ [Menota's council 2019-2021](#)
- ▶ [Menota's council 2016-2018](#)
- ▶ [Menota's council 2013-2015](#)
- ▶ [Menota's council 2010-2012](#)
- ▶ [Menota's council 2007-2009](#)
- ▶ [Menota's council 2004-2006](#)
- ▶ [Menota's council 2002-2003](#)